

Sygn. akt II KK 379/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Błuś (przewodniczący)
SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)
SSN Józef Szewczyk

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie R.G.

skazanego z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2017 r.,
kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego,
od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w [...] z dnia 14 maja 2014 r., sygn. akt III K .../14,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w [...] do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

R. G. oskarżony został o to, że w dniu 11 grudnia 2013 r. w mieszkaniu w [...] przy ul. W. oraz przy sobie, w pobliżu budynku mieszkalnego pod wyżej wskazanym adresem posiadał znaczną ilość środków odurzających w postaci marihuany o łącznej wadze 75,73 grama netto wbrew przepisom ustawy o

przeciwdziałaniu narkomanii, to jest oskarżono go o czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W skierowanym do sądu akcie oskarżenia prokurator zawarł na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek o skazanie R.G. za ten występ bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie uzgodnionej z nim kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata, orzeczenie dozoru kuratora, grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 10 zł każda, przepadek dowodów rzeczowych oraz obciążenie go kosztami postępowania (k. 159 - 162).

Sąd Rejonowy w [...] wniosek ten uwzględnił i wydanym na posiedzeniu wyrokiem z dnia 14 maja 2014 r., uznał oskarżonego R.G. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii skazał go na karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 4 lata, a na podstawie art. 73 § 1 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego. Na podstawie art. 71 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu R. G. karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł, przy czym na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył okres zatrzymania od 11 grudnia 2013 r. do 13 grudnia 2013 r., uznając jeden dzień zatrzymania za równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny. W punktach VI i VII wyroku sąd orzekł o dowodach rzeczowych i kosztach postępowania zgodnie z wnioskiem prokuratora.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w I instancji w dniu 22 maja 2014 r. (k. 176).

Od tego prawomocnego wyroku kasację nadzwyczajną na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego – art. 343 § 1 i § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., polegające na uwzględnieniu przez sąd sprzecznego z wymogami prawa wniosku prokuratora i wydaniu wyroku zgodnego

z tym wnioskiem w zakresie proponowanego wymiaru kary grzywny, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, to jest, art. 71 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania sądu w niniejszej sprawie, poprzez orzeczenie na podstawie tego przepisu – obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania – grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, podczas gdy przepis ten pozwalał na orzeczenie grzywny w wysokości do 270 stawek dziennych.

Podnosząc ten zarzut Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w [...].

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym. Dodać przy tym należy, że z uwagi na treść art. 535 § 5 k.p.k. możliwe jest jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron, albowiem niniejszy nadzwyczajny środek zaskarżenia został wniesiony na korzyść skazanego, a zarazem zachodzą podstawy do jego uwzględnienia w całości.

Autor kasacji trafnie wywodzi, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa, polegającego na tym, iż Sąd Rejonowy w [...] uwzględnił sprzeczny z wymogami prawa wniosek prokuratora złożony na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., o skazanie R.G. za zarzucany mu występki bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie uzgodnionej z nim kary – między innymi na podstawie art. 71 § 1 k.k. grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 10 zł każda.

Podkreślenia wymaga, iż zarówno w dacie popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu przestępstwa, czyli w dniu 11 grudnia 2013 r., jak i w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy w [...], tj. w dniu 14 maja 2014 r., art. 71 § 1 k.k. obowiązywał w wersji ustalonej na mocy art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. (Dz. U. z 2009, Nr 206, poz. 1589) zmieniającej ustawę Kodeks karny z dniem 8 czerwca 2010 r. Przepis ten brzmiał - *„Zawieszając wykonanie kary pozbawienia wolności, sąd może orzec grzywnę w wysokości do 270 stawek dziennych, jeżeli jej wymierzenie na innej podstawie nie jest możliwe; zawieszając wykonanie kary ograniczenia wolności, sąd może orzec grzywnę w wysokości do 135 stawek dziennych”*. Tymczasem Sąd orzekł wobec R.G. na podstawie tego

przepisu grzywnę w wysokości 300 stawek dziennych, a więc w rozmiarze przekraczającym przewidzianą w art. 71 § 1 k.k. liczbę możliwych do wymierzenia stawek dziennych grzywny. Dopiero art. 1 pkt 35 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. z 2015, poz. 396) zmienił treść art. 71 § 1 k.k. z dniem 1 lipca 2015 r. Obecnie przepis ten obowiązuje w następującej wersji: *„Zawieszając wykonanie kary, sąd może orzec grzywnę, jeżeli jej wymierzenie obok kary pozbawienia wolności na innej podstawie nie jest możliwe”*. Skoro przepis ten nie określa maksymalnego wymiaru grzywny, zastosowanie znajdzie art. 33 § 1 k.k., a zatem może ona zostać wymierzona w granicach od 10 do 540 stawek dziennych

Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny słusznie wskazał, że wskutek wydania w niniejszej sprawie wyroku zgodnego z wnioskiem prokuratora w zakresie proponowanego wymiaru kary grzywny, doszło do orzeczenia tej kary z rażącym naruszeniem art. 71 § 1 k.k. Skoro wniosek prokuratora złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. zawierał wniosek o skazanie na karę grzywny w wymiarze niezgodnym z treścią ustawy, w ewidentnej sprzeczności z wymogami art. 71 § 1 k.k., to wydanie wyroku uwzględniającego ten wniosek stanowiło naruszenie przepisu art. 343 § 1 i § 7 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.), gdyż sąd zaniechał dokonania prawidłowej kontroli złożonego wniosku. W takiej sytuacji brak było podstaw do uwzględnienia przedmiotowego wniosku i wydania wyroku w trybie przewidzianym w art. 343 k.p.k.

Dostrzeżenie tego uchybienia obligowało Sąd do rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych, bądź dążenia do zmodyfikowania wniosku w zakresie porozumienia co do wymiaru ilości stawek dziennych grzywny, jednakże procedujący w sprawie Sąd Rejonowy w [...] uchybienia tego nie dostrzegł. W rezultacie więc orzeczenie to zapadło z rażącym i mającym wpływ na jego treść naruszeniem przepisów prawa wskazanych w zarzucie kasacji Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego.

W tej sytuacji należało wniesioną kasację uwzględnić w całości, albowiem istotnie zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego dotknięte jest wskazanym w niej uchybieniem. Uwzględnić też należało, że z uwagi na normę art. 4 § 1 k.k., podstawę rozstrzygnięcia Sądu przy ponownym rozpoznaniu sprawy winien stanowić przepis obowiązujący przed nowelizacją. Skarżący przy tym trafnie

zauważył, że orzeczenie to nie budzi zastrzeżeń w zakresie uznania winy oskarżonego i przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu. Dlatego też uchylenie w/w wyroku mogłoby nastąpić jedynie w części odnoszącej się do wymiaru kary, a konkretnie – w zakresie kary grzywny, orzeczonej w związku z zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności w wysokości 300 stawek dziennych, po 10 zł każda stawka. Jednakże z uwagi na konsensualny tryb procedowania w niniejszej sprawie oraz wobec tego, że wadliwością polegającą na błędnym określeniu wymiaru grzywny, wniosek prokuratora dotknięty był już w fazie postępowania przygotowawczego, zasadne jest uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi *meriti*. Nie wyklucza to oczywiście ewentualnego ponownego zakończenia sprawy w trybie konsensualnym, zgodnie z aktualnie obowiązującym art. 343 § 3 k.p.k.

Z tych powodów Sąd Najwyższy, w uwzględnieniu złożonego wniosku kasacyjnego, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w [...] i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

kc